

Hoofdpuntenverslag

Bijeenkomst klankbordgroep methodebesluiten 2017 e.v. (GTS)

d.d. 24 oktober 2016, te Den Haag

Dit hoofdpuntenverslag dient gelezen te worden in combinatie met de bijbehorende agendastukken.

Aanwezigen

Partij	Persoon
Energie- Nederland	T. den Bieman G. Frans W. ten Kate J. Stirberg R. Stolk
FME-CWM	C. Droste
GTS	H. Jonk S. Melman L. de Ruiters - Kortleve J. Schotanus
NOGEPA	G-J. Windhorst
TenneT	F. Woessink
VEMW	D. Meuzelaar J. van de Worp
VGN	R-J. Maaskant
ACM	J. de Maa (voorzitter) P. van Asperen K. Bouwens E. IJskes E. Kahl V. Lindijer B. Postema B. de Wildt P. Zuiderwijk

Agenda:

1. Opening
2. Kwaliteitsconversie
3. Administratieve onbalans
4. Begininkomsten
5. Rondvraag en afsluiting

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

Voor de statische efficiëntie geeft ACM aan dat er een audit voor het benchmarkonderzoek is gepland en dat hierdoor de besluitvorming van het methodebesluit GTS later volgt. Waarschijnlijk zal

het besluit in 2017 worden genomen. ACM kondigt aan dat er binnenkort een bijeenkomst komt om de leden van de klankbordgroep te informeren over het verdere proces van de besluitvorming van het methodebesluit GTS en het tarievenbesluit. Naar verwachting stuurt ACM hierover de week na dit overleg een bericht aan de leden van de klankbordgroep.

2. Kwaliteitsconversie

ACM presenteert haar slides en geeft een toelichting. ACM stelt voor om de inkoopkosten energie voor de kwaliteitsconversietaak volledig na te calculeren met de kosten van 2015 als kostenbasis.

- VEMW geeft aan dat er in dit voorstel geen enkele prikkel is voor GTS om efficiënt te opereren.

ACM geeft aan dat er nu geen toets op doelmatigheid plaats gaat vinden, maar dat hier het belang van onder- en overrendement prevaleert.

- GTS merkt op dat er bij het inbouwen van een prikkel wel een goede schatter moet zijn en die is er nu niet.
- VEMW en Energie-Nederland geven aan dat de kosten wel transparant moeten zijn en dat duidelijk moet zijn wat de kostencomponenten zijn. NOGEPA stelt voor om de schatting van de kosten aan de lage kant te houden.

ACM legt uit dat de kostenbasis 2015 is en dat ACM nacalculeert op basis van het verschil tussen de werkelijke kosten en deze kosten.

- Energie-Nederland vraagt waarom ACM dit onderdeel voor vijf jaar vastlegt in plaats van de kostenschatting tussentijds aan te passen.

ACM legt uit dat het x-factor besluit voor een periode voor vijf jaar wordt vastgelegd. Er zijn dus beperkte mogelijkheden tot aanpassing. In de volgende reguleringsperiode kan ACM dit onderdeel op een andere manier in de regulering verwerken.

ACM vraagt VEMW en Energie-Nederland naar de nadere invulling van transparant.

- VEMW stelt voor om inzicht te geven in de prijzen en volumes. Als blijkt dat er opmerkelijke ontwikkelingen zijn dan kunnen partijen dit opwerpen.
- GTS merkt op dat de prijzen deels vertrouwelijk zijn en dat GTS gebonden is aan contracten. Voor zover mogelijk zal GTS transparant zijn.
- Energie-Nederland geeft als suggestie om inzicht in de inkoopprocessen te geven.
- VGN stelt voor om de mogelijkheid in te bouwen om een second opinion te vragen. Volgens GTS zou dit dan onderdeel van de benchmark zijn.
- VEMW komt nog met de suggestie om alleen een second opinion te vragen als er significante afwijkingen zijn.
- VGN merkt nog op dat er voor investeringen in een stikstofinstallatie een andere regeling geldt.

ACM concludeert dat verschillende leden van de klankbordgroep graag zien dat er een prikkel wordt

ingebouwd en dat er een roep is om meer transparantie. ACM neemt dit mee in de verdere besluitvorming.

3. Administratieve onbalans

ACM geeft in de presentatie onder andere aan dat het ex ante price cap systeem voor het saldo administratieve onbalans niet de gewenste prikkels geeft.

- GTS vraagt welke prikkels er normaal dan gegeven worden.

ACM licht toe dat opbrengsten negatieve kosten zijn en GTS er normaal een belang bij heeft om zo veel mogelijk opbrengsten te verkrijgen. In dit geval is de gewenste situatie echter dat het saldo onbalans op 0 uitkomt.

- GTS geeft aan dat dit suggereert dat zij dit kan beïnvloeden.

ACM verduidelijkt dat zij op dit moment geen aanwijzingen heeft dat GTS hierop stuurt, maar dat ze wil voorkomen dat er zo'n belang kan zijn. ACM geeft in de presentatie verder aan dat de vrijval van 148 mln. euro buiten de tariefregulering is gebleven.

- GTS merkt op dat de notitie op dit punt onjuist was. Daar stond dat dit 'buiten de regulering' was gebleven. GTS heeft nog een aantal andere opmerkingen op de notitie, ze zal die naar ACM toesturen.

ACM vraagt GTS of ze dit met de andere KBG-leden kan delen.

- GTS bevestigt dit, voor zover de informatie niet vertrouwelijk is.
- Energie-Nederland vraagt waarom een voorziening is opgenomen als GTS verwacht dat de waarde op termijn 0 is.
- GTS licht toe dat er in de tijd pieken kunnen zijn.
- Energie-Nederland vraagt hoe dit straks in de praktijk gaat werken, klopt het dat er straks meer gesocialiseerd wordt?
- GTS geeft aan dat dit het geval is. Er is straks sneller zekerheid voor de markt. Die keuze is in de NC INT gemaakt.
- VEMW geeft aan dat zij van mening is dat er een prikkel zou moeten zijn dat de metingen zo goed mogelijk zijn en geen systematische afwijking hebben
- VEMW vraagt hoe het kan dat de verwachtingswaarde 0 is, maar er toch 150 mln. euro is vrijgevallen.

ACM geeft aan dat dit opvallend is, maar dat zij geen aanwijzingen voor een structurele oorzaak heeft gevonden.

- GTS licht verder toe dat de 150 mln. euro gezien moet worden ten opzichte van de totale gasstromen met een waarde van enkele miljarden euro. Dit is dus een relatief klein bedrag, hoewel het in absolute euro natuurlijk aanzienlijk is.
- VEMW vraagt waarom GTS een wijziging voorstelt.
- GTS licht toe dat ze in verband met de NC INT binnen één maand geconstateerd moet hebben wat er aan de hand is, zo niet is het pech. Dat verhoogd het risico voor GTS. Volgens GTS wordt het risico nu asymmetrisch.
- VEMW en VGN vragen zich af waarom er nu opeens meer risico is voor GTS. VGN geeft aan dat het misschien wat grilliger wordt, maar niet asymmetrisch.

ACM vraagt ook waarom er nu geen symmetrie meer is.

- GTS licht toe dat ze sinds 1963 meet en bijna alle meetfouten gevonden heeft en verrekend heeft. Met de NC INT is het niet meer mogelijk om fouten die na de reconciliatietermijn van een maand zijn geconstateerd te verrekenen. Daarom is het niet meer symmetrisch en loopt GTS een groter risico.
- Energie-Nederland vraagt zich af of dit zowel voor meeton nauwkeurigheden als meetfouten geldt.
- GTS geeft aan dat er twijfel is of de meetfout ook symmetrisch is.

ACM geeft aan dat ze hoe dan ook van mening is dat het beter is om dit onder de tariefregulering te brengen.

- VEMW steunt dat.
- Energie-Nederland vraagt of het niet mogelijk is om een prikkel in te bouwen.

ACM geeft aan dat de prikkel zou moeten zijn om de meetverschillen zo klein mogelijk te houden.

Dat past niet zo goed binnen het methodebesluit. Het past eerder bij de codewijziging die GTS heeft voorgesteld voor de implementatie van de Netcode Interoperabiliteit.

- GTS geeft aan dat dit niet door haar te beïnvloeden is.

ACM geeft aan dat het wellicht wel te beïnvloeden is hoe snel GTS probeert een meetfout te vinden.

- TenneT vraagt welke juridische grondslag ACM wil gebruiken voor de correctie ten opzichte van het verleden.

ACM geeft aan dat ze kan nacalculeren op basis van artikel 81c, tweede lid. Het is nog even puzzelen welke het beste past.

ACM vraagt naar de conclusies.

- VEMW concludeert dat ze met het voorstel van ACM kan instemmen, maar dat ze de argumentatie van GTS over dat er nu meer risico zou zijn slecht kan volgen.
- VGN concludeert dat het voorstel van ACM redelijk klinkt.
- Energie-Nederland ziet graag een prikkel voor GTS om niet af te wachten bij het opsporen van meetfouten.
- GTS is het eens met het resultaat maar niet met de argumentatie.

4. Begininkomsten

ACM presenteert haar slides.

- Energie-Nederland vraagt hoe een θ van 100% zich verhoudt tot de benchmarkonderzoeken, die aantonen dat GTS niet 100% efficiënt is. ACM licht toe dat er met haar voorstel geen θ 2016 meer wordt vastgesteld, omdat de begininkomsten dan worden vastgesteld op de werkelijke kosten. Dat wil niet zeggen dat ACM de werkelijke kosten beschouwt als efficiënte kosten.
- Energie-Nederland vraagt waarom ACM de begininkomsten niet op de efficiënte kosten vaststelt. ACM licht toe dat zij in het ontwerpbesluit heeft aangegeven dat het inefficiënte deel van de kosten gelijkelijk zou moeten worden gedragen door afnemers en GTS; dit wordt bewerkstelligd door de inkomsten van GTS geleidelijk te laten ingroeien van werkelijke

kosten naar het efficiënte kostenniveau.

- Energie-Nederland, VEMW, VGN en FME-CWM stellen dat ACM de begininkomsten gelijk zou moeten stellen aan de efficiënte kosten. Energie-Nederland en VEMW stellen dat het financierbaarheidsargument dat ACM in het ontwerpbesluit heeft genoemd niet op kan gaan gelet op de winsten en dividenduitkeringen van GTS in de afgelopen jaren. Afnemers hebben jarenlang teveel betaald.

ACM geeft aan dat dit raakt aan de uitkomsten van de benchmarkstudies en de beslissingen die ACM nog moet nemen over de hoogte van de θ en dat dit in een latere bijeenkomst zal worden besproken.

- GTS stelt dat ACM sowieso niet bevoegd is om de begininkomsten vast te stellen. In het licht van prikkels vindt GTS het opmerkelijk dat partijen vragen om de begininkomsten lager vast te stellen dan de toegestane kosten die in het methodebesluit 2014-2016 zijn vastgesteld. GTS wordt zo immers afgerekend op het behalen van de targets uit dat methodebesluit. Wat ACM 'lucht in de tarieven' noemt ziet GTS dan ook als outperformance.

ACM reageert dat zij de inkomsten als gevolg van outperformance van de huidige periode niet beoogt weg te nemen, maar dat deze niet door moeten lopen in de volgende reguleringsperiode.

- GTS geeft aan dat hoe dan ook de begininkomsten niet lager dan de werkelijke kosten moeten worden vastgesteld.
- Energie-Nederland stelt dat de outperformance van GTS is betaald door de markt. De verdeling van de inefficiënties is in de ogen van Energie-Nederland dan ook eerder 75-25 dan 50-50 geweest.

ACM stelt dat tijdelijke winsten ten opzichte van de vooraf vastgesteld x-factorlijn een cruciale voorwaarde zijn voor het werken van de prikkel. Als GTS niet tijdelijk de winsten van outperformance mag behouden, zal ze niet geprikkeld zijn om de x-factor te verslaan.

- VGN vraagt of er een risico is dat GTS de werkelijke kosten ophoogt zodat de begininkomsten hoger worden vastgesteld.

ACM licht toe dat zij de kostenbasis voor een groot deel vaststelt over meerdere jaren (2013-2015) om hiermee rekening te houden.

5. Rondvraag en afsluiting

ACM verleent ruimte voor de rondvraag.

- VGN vraagt hoe het proces van de tarievenbesluiten loopt en hoe ACM omgaat met de implementatie van de Europese Codes.

ACM meldt dat er binnenkort een bijeenkomst over het proces van het methodebesluit komt. Tijdens deze bijeenkomst komt tevens de besluitvorming over het tarievenbesluit aan de orde.

ACM meldt dat zij het proces voor implementeren van de NC TAR aan het voorbereiden is en dat partijen hierover op korte termijn worden geïnformeerd.

Reactie op hoofdpuntenverslag Klankbordgroep methodebesluiten 2017
d.d. 24 oktober 2016, te Den Haag

GTS | Liesbeth de Ruiter-Kortleve

Pagina 2, Kwaliteitsconversie, vierde alinea, tweede bullet:

“GTS merkt op dat de prijzen deels vertrouwelijk zijn en dat GTS gebonden is aan contracten. Voor zover mogelijk zal GTS transparant zijn.” Aanvullen met “Een deel van de informatie is al bekend, hierbij gaat het bijvoorbeeld om de inzet van kwaliteitsconversie. Dit geeft GTS op haar website aan. Ook de kosten op totaal niveau zijn bekend.”

Pagina 2, Kwaliteitsconversie, vierde alinea, vierde bullet:

Onder ACM vraagt VEMW en ENL naar de nadere invulling van transparant: hier staat dat volgens GTS een second opinion dan onderdeel van de benchmark zou zijn. Wat hier staat is naar de mening van GTS onjuist en daarom verzoeken wij u dit te vervangen door: “Volgens GTS wordt er bedoeld op iets wat vandaag juist geen onderwerp van gesprek is, namelijk en benchmark.”

Pagina 3, Administratieve onbalans, tweede bullet:

“GTS geeft aan dat dit suggereert dat zij dit kan beïnvloeden.” Aanvullen met “GTS wil afstand nemen van deze suggestie, omdat zij dit niet kan beïnvloeden. De metingen voldoen aan de eisen zoals gesteld in de codes.”

Pagina 3, Administratieve onbalans, derde bullet:

“Daar stond dat dit “buiten de regulering” was gebleven.” Aanvullen met “Dit is onjuist, want GTS heeft het saldo wel degelijk gerapporteerd.”

Pagina 3, Administratieve onbalans, een-na-laatste bullet:

“GTS licht toe dat ze in verband met de NC INT binnen één maand geconstateerd moet hebben wat er aan de hand is, zo niet is het pech. Dat verhoogd het risico voor GTS. Volgens GTS wordt het risico nu asymmetrisch.” Vervangen door “GTS geeft aan dat op dit moment de meeton nauwkeurigheid over de tijd in balans is. Ditzelfde geldt voor de meetfouten, omdat er 48 maanden de tijd is om deze fouten te verrekenen. Het risico is daarmee symmetrisch. Dit risico wordt straks asymmetrisch, omdat er onder de NC Interoperability slechts 1 maand de tijd is om meetfouten te verrekenen. Op de individuele partij is het maar een klein bedrag, namelijk 0,x% van het volume. Voor GTS is het risico echter zeer groot.”

Pagina 4, Administratieve onbalans, zin na eerste drie bullets:

“ACM geeft aan dat ze hoe dan ook van mening is dat het beter is om dit onder de tariefregulering te brengen..”. Wat hier staat is naar de mening van GTS niet zo gezegd. Dit wordt bevestigd door het feit dat dit overeenkomt met wat ACM in haar notitie (voor deze KBG) heeft geschreven. Daarom stellen wij voor om bovenstaande zin te vervangen door: “ACM geeft aan dat GTS altijd netjes over de administratieve onbalans heeft gerapporteerd in de jaarlijkse financiële informatieverzoeken, maar dat zij het niet als zodanig heeft herkend. ACM geeft aan dat ze van mening is dat de kosten/opbrengsten van de administratieve onbalans tot het gereguleerde domein behoren maar het voor haar nog niet evident is dat het saldo administratieve onbalans ook betrokken moet worden bij de tariefregulering.